

แบบฝึกหัด

เตรียมสอบธรรม สนามหลวง

นักธรรมเอก

ชื่อ _____ (ฉายา/นามสกุล) _____

แบบฝึกหัด

เตรียมสอบธรรม สนามหลวง

นักธรรมชั้นเอก

ชื่อ _____ (ฉายา/นามสกุล) _____

ห้อง _____

สำหรับพระภิกษุสามเณรเตรียมสอบธรรม สนามหลวง ระดับนักธรรมชั้นเอก

โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย

แบบฝึกหัดเตรียมสอบธรรม สนามหลวง นักธรรมชั้นเอก

- ที่ปรึกษา : พระมหาสุธรรม สุรตโน ป.ธ.๙, ดร.
พระมหาวิทยา จิตตชโย ป.ธ.๙
- ผู้เรียบเรียง : พระอดิคุณ จิตวโร ดร.
- ลิขสิทธิ์ : โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย
๒๓/๒ หมู่ ๗ ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ๑๒๑๒๐
<http://www.pariyat.com>, E-mail : happymo1956@gmail.com
- พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
- จำนวน : ๕๐๐ เล่ม
- พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
เลขที่ ๕๕ หมู่ ๑๘ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๒๑

สัพพทาน์ ธรรมทาน์ ชินาติ

การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

หนังสือเล่มนี้ได้รับการสนับสนุนการจัดพิมพ์และเผยแพร่เป็นธรรมทาน โดย มูลนิธิธรรมกาย

สำหรับสำนักศาสนศึกษา สถานศึกษา

ที่มีความประสงค์จะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนนักธรรมชั้นเอก

ติดต่อได้ที่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี

โทร. ๐-๒๘๓๑-๑๐๐๐ ต่อ ๑๓๗๘๐

คำนำในการจัดพิมพ์ ครั้งที่ ๑

แบบฝึกหัดเตรียมสอบธรรม สนามหลวง นักเรียนชั้นเอก เล่มนี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนข้อสอบธรรมสนามหลวง โดยสามารถทำแบบฝึกหัดไปพร้อมกับศึกษาคู่มือเตรียมสอบธรรม สนามหลวง นักเรียนชั้นเอก ประมวลปัญหา-เฉลย (๒๕๕๑-๒๕๖๒) ไปพร้อมกันได้

ผู้จัดทำหวังว่า ผู้เข้าสอบธรรม สนามหลวง ระดับนักเรียนเอก จะได้ประโยชน์จากการฝึกทำแบบฝึกหัดเล่มนี้ สามารถช่วยเสริมความเข้าใจและจดจำแนวการออกข้อสอบธรรมสนามหลวง และใช้ตัวก่อนเข้าสอบธรรม สนามหลวง เพื่อช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในการทำข้อสอบได้มากยิ่งขึ้น

ขอให้ทุกท่านจงมีความสุข ความเจริญรุ่งเรืองในร่มเงาบรรพตพระพุทธศาสนาสืบไป ให้มีดวงปัญญาสว่างไสว รู้แจ้งเห็นแจ้งในธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้โดยง่าย โดยเร็วพลันเทอญฯ

ขอขอบคุณและอนุโมทนาบุญ

พระอดิคุณ ฐิตวโร ดร.

กองธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม

วัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี

๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

~ ง ~

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑	ข้อสอบธรรม สนามหลวง วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม
๑	
บทที่ ๒	๒.๑ แนวคำถาม วิชาธรรมวิจารณ์
๓๐	
	๒.๒ แนวคำถาม วิชาพุทธธานุพุทธประวัติ
๕๓	
	๒.๓ แนวคำถาม วิชาวินัยมุข
๘๓	
	๒.๔ แนวคำถาม วิชาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
๑๐๓	

บทที่ ๑

ข้อสอบธรรม สนามหลวง วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม

ปี ๒๕๕๕

นิทุทาสีลี สภาสีลี อนุญาติา จ โย นโร

อลโส โกธปณฺณาโน ตํ ปราภวโต มุขํ.

คนใดมักหลับ มักคุย และไม่ขยัน เกียจคร้าน มีความมุกทะลุ

ข้อนั้นเป็นเหตุของผู้ฉิบหาย.

พ. ส. ๒๕/๓๔๖.

ปี ๒๕๕๖

อุปนิสัย ชีวิตมปฺปมายํ ฐูปนิตฺตสฺส น สนฺติ ตาณา

เอตํ ภยํ มรณฺ เปกฺขมาโน โลกามิสํ ปชฺเห สนฺติเปกฺโข.

ชีวิตคืออายุอันน้อยนี้ ถูกชรานำเข้าไป

เมื่อสัตว์ถูกชรานำเข้าไปแล้ว ย่อมไม่มีเครื่องต้านทาน

ผู้เล็งเห็นภัยในมรณะนั้น มุ่งความสงบ พึงละโลกามิสเสีย.

ส. ส. ๑๕/๗๗.

ปี ๒๕๕๗

ขนฺติ ธีรสฺส ลงฺกาโร ขนฺติ ตโป ตปสฺสีโน

ขนฺติ พลํ ว ยตีนํ ขนฺติ หิตสฺสขาวหา.

ขันติเป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์ ขันติเป็นตบะของผู้ پاکเพียร

ขันติเป็นกำลังของนักพรต ขันตินำประโยชน์สุขมาให้.

ส. ม. ๒๒๒.

ปี ๒๕๕๘

อุฏจानวโต สติมโต สุกัมมสุส นิสมมการิโน
สณฺณตสุส จ ฌมฺมชีวิโน อปฺปมตฺตสุส ยโสภิยาวุฑฺมติ.
เกียรติยตฺยอุมเจริญฺญแก่ผู้ขยัน มีสติ มีภาระงานสะอาด
ใคร่ครวญแล้วจึงทำ สำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรม และไม่ประมาท
พ. ฐ. ๒๕/๑๘.

ปี ๒๕๕๙

อนฺนโท พลโท โหติ วตฺถโท โหติ วณฺณโท
ยานโท สุขโท โหติ ทิปโท โหติ จกฺขุโท.
ผู้ให้ข้าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยานพาหนะ
ชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้ประทีปโคมไฟ ชื่อว่าให้จักขุ.
ส. ส. ๑๕/๔๔.

ปี ๒๕๖๐

ชยํ เวรํ ปสวติ ทุกฺขํ เสติ ปราชีโต
อุปสฺสนโต สุขํ เสติ หิตฺวา ชยปฺราชยํ.
ผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมนอนทุกข์ คนละความชนะ
และความแพ้ได้แล้ว สงบใจได้ ย่อมนอนเป็นสุข.
พ. ฐ. ๒๕/๔๒.

ปี ๒๕๖๑

อุฎฐาตา กมฺมเชยฺเยสุ อปฺปมตฺโต วิจกฺขโณ
 สุสํวิหิตกมฺมนฺโต ส ราชวสตี วเส.
ผู้หมั่นในการงาน ไม่ประมาท เป็นผู้รอบคอบ
จัดการงานเรียบร้อย จึงควรอยู่ในราชการ.

พ. ฐ. ๒๕/๔๒.

ปี ๒๕๖๒

มฺพฺโห อตุถํ น ชานาติ มฺพฺโห ฐมฺมํ น ปสฺสติ
 อนฺธตมํ ตทา โหติ ยํ โมโห สหเต นรํ.
ผู้หลงย่อมไม่รู้ธรรม ผู้หลงย่อมไม่รู้ธรรม
ความหลงครอบงำ คนใดเมื่อใด ความมืดมิดย่อมมีเมื่อนั้น

พ. อิติ. ๒๕/๒๙๖. พ. มหา. ๒๙/๑๘.

ปี ๒๕๖๓

ปรสฺส วา อตฺตโน วาปี เหตุ น ภาสติ อลิกํ ภูริปณฺโณ
 โส ปฺชิตโ หติ สภาย มชฺเฌ ปจฺฉาปี โส สุกตฺติคามิ โหติ.
ผู้มีภูมิปัญญา ย่อมไม่พูดพล่อยๆ เพราะเหตุแห่งคนอื่นหรือตนเอง
ผู้นั้นย่อมมีปัญญาในท่ามกลางชุมชน แม้ภายหลังเขาย่อมไปสู่สุคติ.

พ. ชา. วิสติ. ๒๗/๔๒๗.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

$\sim \mathcal{R} \sim$ [illegible]

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

~ 卍 ~

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

บทที่ ๒

๒.๑ วิชาธรรมวิจารณ์

ความรู้เบื้องต้น

๑. สัทธรรมปฏิรูป คืออะไร ? เกิดขึ้นจากอะไร ?

ส่วนปรมัตถปฏิบัติ

๑. นิพพิทา ความหน่าย

๑. นิพพิทา คืออะไร ? บุคคลผู้ไม่ประสบลาภยศสรรเสริญสุข จึงเบื่อหน่ายระอา
อย่างนี้จัดเป็นนิพพิทาได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

๒. นิพพิทา คืออะไร ? ปฏิบัติเครื่องดำเนินให้ถึงนิพพิทานั้นอย่างไร ?

๓. อุตเทศว่า “ดูทั้งหลายจงมาดูโลกนี้ อันตระการดุจราชรถที่พวกคนเขลาหมกอยู่ แต่พวกผู้รู้หาซึ้งอยู่ไม่” จงพิจารณาว่า ตอนไหนแสดงปรมัตถปฏิบัติ ตอนไหนแสดงปรมัตถ์ ตอนไหนแสดงสังสารวัฏฏ์ ? เพราะเหตุไร ?

๔. อุตเทศว่า “ดูทั้งหลายจงมาดูโลกนี้” โลกในที่นี้ หมายถึงอะไร ? คนมีลักษณะอย่างไรชื่อว่าหมกอยู่ในโลก ?

๕. บทอุตเทศว่า เออ ปุสฺสณิมโลกํ ซึ่งแปลว่า ดูทั้งหลายจงมาดูโลกนี้ พระศาสดาตรัสชวนให้มาดูโลกโดยมีพระประสงค์อย่างไร ?

๖. พระพุทธดำรัสที่ตรัสว่า “ผู้ทั้งหลายจงมาดูโลกนี้อันตระการดุจราชรถ” กับที่
ตรัสกะโมฆราชว่า “โมฆราช ท่านจะมีสติทุกเมื่อ เล็งเห็นโลกโดยความเป็นของ
สูญ” ทรงมีพระประสงค์ต่างกันอย่างไร ?

๗. พระพุทธดำรัสตอนหนึ่งว่า “ผู้ทั้งหลายจงมาดูโลกนี้อันตระการดุจราชรถ”
ดังนี้ โดยมีพระพุทธ ประสงค์อย่างไร ?

๘. ข้อว่า ผู้ใดจักระวังจิต ผู้นั้นจักพ้นจากบ่วงแห่งมาร ดังนี้ คำว่า มารและบ่วง
แห่งมาร ได้แก่ อะไร ? เพราะเหตุไรจึงชื่อนี้อย่างนั้น ?

๘. การสำรวจจิตใจให้พ้นจากบ่วงแห่งมาร ในหนังสือธรรมวิจารณ์ มีวิธีปฏิบัติอย่างไร ?

๑๐. ในพหุฐานาสนีที่สวดในเวลาทำวัตรเช้า ไม่มีทุกขลักษณะ พระไตรลักษณ์ ไม่ขาดไปข้อหนึ่งหรืออย่างไร ? จงอธิบาย

๑๑. อนิจจตา ความไม่เที่ยงแห่งสังขาร กำหนดรู้ในทางง่ายได้ด้วยอาการอย่างไร ?

๑๒. ลักษณะเช่นใดบ้าง เป็นเครื่องกำหนดให้รู้ว่าสังขารทั้งหลายไม่เที่ยง ? จงอธิบาย

๑๓. ทุกขลักษณะ และทุกขานุปัสสนา เป็นอย่างเดียวกันหรือต่างกัน ?

๑๔. ทุกขตา ความเป็นทุกข์แห่งสังขารนั้น กำหนดเห็นด้วยทุกข์กี่หมวด ? วิปากทุกข์ได้แก่ทุกข์ เช่นไร ?

๑๕. ทุกข์ประจำสังขารกับทุกข์จร ต่างกันอย่างไร ?

๑๖. นิพัตถทุกข์ กับ สหคตทุกข์ ต่างกันอย่างไร ?

๑๗. สภาวทุกข์ สันตাপทุกข์ ได้แก่อะไร ?

๑๘. ทุกขันธ์ หรือทุกข์รวบยอด หมายถึงอะไร ? มีหลักฐานอ้างอิงในบาลี
สัมมจักกัปปวัตตนสูตรว่าอย่างไร ?

๑๙. ความเป็นอนัตตาแห่งสังขาร พึงกำหนดรู้ด้วยอาการอย่างไรบ้าง ?

๒๐. อนัตตลักษณะสูตร ว่าด้วยเรื่องอะไร ? ในพระสูตรนั้น พระพุทธเจ้าทรงแสดงอนิสงส์แห่งวิปัสสนาญาณไว้อย่างไร ?

๒๑. ความเป็นอนัตตาของสังขารพึงกำหนดรู้ด้วยอาการอย่างไรบ้าง ?

๒๒. มนัสสัญญา คืออะไร ? กำหนดเห็นสังขารอย่างไร จึงถอนสัญญานั้นได้ ?

๒๓. การกำหนดรู้ความเป็นอนัตตาแห่งสังขารด้วยความเป็นสภาพสูญนั้นคือ รู้
อย่างไร ?

๒๔. การพิจารณาเห็นสังขารเป็นอนัตตาโดยมีโยนิโสมนสิการกำกับ จะไม่กลายเป็น
นัตถิกทฤษฎี เพราะกำหนดรู้ถึงธรรม ๒ ประการ ธรรมทั้ง ๒ นี้ ได้แก่อะไร ?

๒. วิราคะ ความสิ้นกำหนด

๑. ตัณหา เมื่อเกิดขึ้นย่อมเกิดที่ไหนและเมื่อดับย่อมดับที่ไหน ? ตัณหานั้นย่อม
สิ้นไปเพราะธรรมอะไร ?

๒. ความอยากที่เข้าลักษณะเป็นตัณหาและไม่เป็นตัณหานั้น ได้แก่ ความอยาก
เช่นไร ? เพราะเหตุไร ?

๓. วิราคะได้แก่อะไร ? คำว่า “วฏฏุปจุเจโท ธรรมเข้าไปตัดเสียซึ่งวัฏฏะ” มีอธิบายว่าอย่างไร ? และตัดขาดได้อย่างไร ?

๔. วิราคะในพระบาลีว่า “วิราโค เสฏโฐ ฌมฺมานํ วิราคะประเสริฐกว่าธรรมทั้งหลาย” และในพระบาลีว่า “วิราคาวิมฺจุจติ เพราะสิ้นกำหนด ย่อมหลุดพ้น” ต่างกันอย่างไร ?

๕. ไวยากรณ์แห่งวิราคะว่า มทนิมุตฺตโน ธรรมยังความเมาให้สร่าง ความเมาในที่นี้หมายถึง ความเมาในอะไร ?

๖. ในสัญญา ๑๐ ทรงแสดงถึงการให้พิจารณาพระนิพพานว่า เป็นธรรมที่สำรอกกิเลส และว่า เป็นธรรมเป็นที่ดับสนิท จัดเป็นสัญญา ข้อไหนบ้าง ?

๙. คำว่า วัฏฏ ในคำว่า “วัฏฏปุจฺเจโท” หมายถึงอะไร ? วัฏฏ นั้นเชื่อว่าขาดสายด้วยอาการอย่างไร ?

๓. วิมุตติ ความหลุดพ้น

๑. บาลีอุทเทสว่า วิมุตฺตสฺมี วิมุตฺตมิตฺติ ญาณํ โหติ แปลว่า เมื่อหลุดพ้นแล้ว ญาณว่าหลุดพ้นแล้ว ย่อมมี ใครเป็นผู้หลุดพ้น ? และหลุดพ้นจากอะไร ?

๒. วิมุตติ ความหลุดพ้นนั้น ตัวหลุดพ้นคืออะไร ? หลุดพ้นจากอะไร ? ตัวรู้ว่าหลุดพ้นคืออะไร ? จงอ้างหลักฐานประกอบด้วย

๓. ในวิมุตติ ๕ วิมุตติใดจัดเข้าใน อริยมรรค อริยผล นิพพาน ?

๔. ความหลุดพ้นอย่างไรเป็นสมุจเฉทวิมุตติ ? จัดเป็นโลกียะหรือโลกุตตระ ?

๕. วิมุตติ ๕ อย่างไหนเป็นโลกียะ อย่างไหนเป็นโลกุตตระ ?

๖. ความเชื่อว่ามีพระเจ้าผู้สร้าง ทำการอันวอนและบวงสรวงเป็นอาทิ จัดเข้าใน
อาสวะข้อไหน ?

๔. วิสุทธิ ความหมดจด

๑. ลัทธิบางอย่างมีหลักการว่า ทำบาปแล้วบริสุทธิ์หมดจดได้ด้วยการอาบน้ำ
ด้วยการบวงสรวง ด้วยการสวดอันวอน เป็นต้น ในฝ่ายพระพุทธศาสนา
กล่าวถึงเรื่องนี้ว่าอย่างไร ? จงอ้างหลักฐาน

๒. พระบาลีว่า “ปญฺญา ย ปริสุทฺถติ บุคฺคยํ อมฺหมจฺจด้วยปญฺญา” มีอธิบายอย่างไร ?

๓. จงจัดมรรค ๘ เข้าในวิสุทธิ ๗ มาดู

๔. วิสุทธิ ๗ แต่ละอย่างๆ จัดเข้าในไตรสิกขาได้อย่างไร ?

๕. ในวิสุทธิ ๗ วิสุทธิข้อไหนบ้าง เป็นเหตุให้เกิดขึ้นและตั้งอยู่แห่งวิปัสสนา ? เพราะเหตุไร ? จงอธิบาย

๖. ปัญหาว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญจะหมดไปได้ เมื่อเจริญวิปัสสนาได้ขั้นไหนแล้ว ? เพราะได้พิจารณาเห็นอย่างไร ?

๗. ธรรมอะไรพระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นยอดแห่งสังขตธรรม ? เพราะเหตุไร ?

๕. สันติ ความสงบ

๑. บาลีแสดงปฏิบัติทางแห่งสันติว่า “โลกามิสํ ปชहे สนฺติเปกฺโข” แปลว่า ผู้เพ่งความสงบพึงละอามิสในโลกเสีย ดังนี้ คำว่า อามิสในโลก หมายถึงอะไร ? ที่เรียกอย่างนั้นเพราะเหตุไร ? และละอามิสเหล่านั้นได้ด้วยวิธีใด ?

๒. สันติ ความสงบ เป็นโลกียะหรือโลกุตตระ ? จงตอบโดยอ้างพระบาลีมาประกอบ

๓. สันติ ความสงบ เกิดขึ้นที่ใด ? มีปฏิบัติที่จะดำเนินอย่างไร ?

๖. นิพพาน ความดับทุกข์

๑. สอุปาทิเสสนิพพาน กับ อนุปาทิเสสนิพพาน ต่างกันอย่างไร ? พระบาลีว่า เตสํ รูปสโม สุโข ความเข้าไปสงบแห่งสังขารเหล่านั้น เป็นสุข จัดเป็นนิพพานชนิดใด ?

๒. คำว่า อุปาทิ ในคำว่า สอุปาทิเสสนิพพาน หมายถึงอะไร ?

๓. พระบาลีว่า สิญฺจ ภิกฺขุ อิมํ นาวันํ แปลว่า ภิกษุ เธอจงวัดเรื่อนี้ คำว่า เรื่อ และคำว่า วัด ในที่นี้ หมายถึงอะไร ?

๔. พระศาสดาทรงสอนภิกษุโดยยกเอาเรื่องมาเป็นอุปมาว่า ลินจ ฤๅษ ธิมนาวาสิตู
ตา เต ลหุเมสุสติ แปลว่า ภิกษุ เธอจงวิดเว็ดนี้ เว็ดอันเธอวิดแล้วจักพลันถึง มี
อธิบายโดยย่อว่าอย่างไร ?

๕. พระบาลีว่า “สพฺพปฺริปฺปฺนิสฺสํโก ธรรมเปณํทีสละอฺปฺริทังปวง” ในคำนี้ อฺปฺริ
เป็นชื่อของอะไรได้บ้าง ? แต่ละอย่างมีอธิบายว่าอย่างไร ?

๖. ข้อความว่า ปลงภาระอันหนักเสียแล้ว ไม่ถือเอาภาระอันอื่น ดังนี้ มีอธิบาย
อย่างไร?

๗. พระบาลีว่า “นิกฺขิปีตฺวา ครุํ ภารํ อณฺณํ ภารํ อนาทิย ปลงภาระอันหนักเสีย
แล้ว ไม่ถือเอาภาระอันอื่น” ถ้ามว่า “ภาระ” “การไม่ถือเอาภาระ” “การปลง
ภาระ” ได้แก่อะไร ?

๘. คุณของพระธรรมส่วนปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ โดยย่อว่าอย่างไร ? จงอธิบาย

ส่วนสังสารวัฏ

๑. คติ

๑. คติ คืออะไร ? สัตว์โลกที่ตายไป มีคติเป็นอย่างไรบ้าง ?

๒. ในส่วนสังสารวัฏ สัตว์โลกตายแล้วมีคติเป็นอย่างไร ? จงอธิบายประกอบ

๓. สัตว์โลกตายแล้วมีคติเป็นอย่างไร ? มีพระบาลีแสดงไว้อย่างไร ?

๔. คำว่า สุกติ ในพระบาลีว่า จิตฺเต อสงฺกิตฺตฺเช สุกติ ปาฏิกฺขขา คืออะไร ? มีอะไรบ้าง ?

๕. ในพระบาลีว่า "จิตฺเต อสงฺกิตฺตฺเช ทุกฺคติ ปาฏิกฺขขา เมื่อใจเศร้าหมอง ต้องประสบทุกฺคติ" ทุกฺคติ คืออะไร ? มีอะไรบ้าง ?

๖. อบาย คืออะไร ? ในอรรถกถาแจกไว้เป็น ๔ อย่าง อะไรบ้าง ?

๒. หัวใจสมถกัมมัฏฐาน

๑. สมถกัมมัฏฐาน กับ วิปัสสนากัมมัฏฐาน ต่างกันอย่างไร ? หัวใจสมถกัมมัฏฐานมีอะไรบ้าง ?

๒. ผู้เจริญเมตตาเป็นประจำ ย่อมได้รับอานิสงส์อะไรบ้าง ?

๓. นิเวศน์ คืออะไร ? เมื่อจิตถูกนิเวศน์นั้น ๆ ครอบงำควรใช้กัมมัญฐานบทใดเป็นเครื่องแก้ ?

๔. จงแสดงวิธีเจริญมูทิตา พร้อมทั้งอานิสงส์แห่งการเจริญ พอเป็นตัวอย่าง ?

๕. กัมมัฏฐานต่อไปนี้ คือ กสิณ จตุธาตุวัตถุฉานะ พุทธานุสสติ เป็นที่สบายแก่
คนผู้มักถูกนิรโทษใดครอบงำ ?

๖. ปฐมฌาน ประกอบด้วยองค์เท่าไร ? อะไรบ้าง ?

๓. สมถกัมมัฏฐาน

๑. อารมณ์ของสติปัฏฐานมีอะไรบ้าง ? ภิกษุผู้เจริญสติปัฏฐานพึงมีคุณสมบัติ
อะไรบ้าง

๒. กัมมัฏฐานที่พระอุปัชฌาย์สอนแก่ผู้บรรพชาอุปสมบทว่า เกสา โลมา นขา
ทนต์ตา ตโจ ตโจ ทนต์ตา นขา โลมา เกสานั้น จัดเข้าในสติปัฏฐานข้อใด ? ให้
พิจารณาอย่างไร ?

๓. ในนิวสัทธิกาปัพพะ เมื่อเห็นซากศพชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๕ ชนิดนั้นพึง
ภาวนาอย่างไร?

๔. กายคตาสติกัมมัฏฐานกับอสุภกัมมัฏฐาน มีอารมณ์ต่างกันอย่างไร ? แก่
นิर्वรณข้อใดได้ ?

๕. เจริญมรณัสสติอย่างไรจึงแยกกาย บรรเทาความเมาในชีวิต ไม่ติดในโลก
ธรรม ?

๖. จตุธาตุวัตถานกัมมัฏฐาน คืออะไร? ผู้เจริญกัมมัฏฐานนี้จะพึงกำหนด
พิจารณาอย่างไร ?

๗. บรรดาอาการ ๓๒ ประการนั้น ส่วนที่เป็นอาโปกาศมีอะไรบ้าง ?

๘. คนวิตกจริตมีนิสัยอย่างไร ? คนประเภทนี้ควรเจริญกัมมัญฐานบทใด ?

๙. จริต คืออะไร ? เพราะเหตุใดจึงต้องเจริญกัมมัญฐานให้เหมาะกับจริต
ของตน ?

๑๐. ในสมถกรรมฐาน ๔๐ ประการ มีนิमितและภาวนากี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

๑๑. พระโยคาวจรสำเร็จปฐมฌานแล้ว ควรกระทำให้นานาญด้วยวิธี ทั้ง ๕
ก่อนที่จะเจริญทุติยฌานต่อไป เพราะเหตุใด ?

๔. พุทธคุณกถา

๑. จงแสดงพระพุทธรูป ๕ โดยอรรถสมบัติและปรหิตปฏิบัติ พอได้ใจความ ?

๒. ในพระพุทธรูป ๕ ประการนั้น ส่วนไหนเป็นเหตุ ส่วนไหนเป็นผล ? เพราะเหตุไร ?

๕. วิปัสสนากัมมัฏฐาน

๑. ปัจจุบันมีการเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานกันมาก อยากทราบว่า อารมณ์ของวิปัสสนากัมมัฏฐาน คืออะไร ?

๒. ปัญญาารู้เห็นอย่างไร ชื่อว่า วิปัสสนาปัญญา ?

๓. ผู้จะเจริญวิปัสสนาภาวนา พึงศึกษาให้รู้จักกรรม ๓ ประการ อะไรบ้าง ?

๔. ท่านว่า ผู้ที่จะเจริญวิปัสสนาปัญญา พึงรู้ฐานะ ๖ ก่อน ฐานะ ๖ นั้น มี
อะไรบ้าง ?

๕. ในอนัตตลักขณสูตร พระศาสดาทรงยกกรรมอะไรขึ้นแสดงว่าเป็นอนัตตา ?
และในตอนท้ายของพระสูตร ทรงแสดงอานิสงส์แห่งวิปัสสนาว่าอย่างไร ?

๖. วิปัสสนาสกถา

๑. วิปัสสนา คืออะไร ? แบ่งตามจิตและเจตสิกได้กี่ประเภท ? อะไรบ้าง ?

๒. วิปัสสนา สามารถจำแนกโดยวัตถุเป็นที่ตั้งมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

๓. ในอรรถสูตรกล่าวไว้ว่า ชีวิตของมนุษย์ทั้งหลายเปรียบเหมือนหยาดน้ำค้าง
ดังนี้ มีอธิบายอย่างไร ? และที่กล่าวไว้เช่นนั้นมันมีประโยชน์อย่างไร ?

๔. ในอรกสูตรกล่าวไว้ว่า ชีวิตของมนุษย์ทั้งหลายเปรียบเหมือนจิ้งเหลนเกาะไฟ มีอธิบายอย่างไร ? และที่กล่าวไว้เช่นนั้นเพื่อประโยชน์อะไร ?

๗. มหาสติปัฏฐานสูตร

๑. สติปัฏฐาน ๔ อันผู้ปฏิบัติธรรมอบรมให้บริบูรณ์เต็มที่แล้ว ย่อมเป็นเพื่อ
อานิสงส์ ๕ ประการ อะไรบ้าง ?

๒. ผู้เจริญมหาสติปัฏฐาน ต้องประกอบด้วยกรรมใดบ้าง จึงจะกำจัดอภิชฌา และโทมนัสได้ ?

๓. สติปัฏฐาน ๔ คืออะไรบ้าง ? การพิจารณาผม ขน เล็บ ฟัน หนัง โดยความเป็นของปฏิกูล จัดเข้าในสติปัฏฐานข้อไหน ?

๘. คีรีมานนทสูตร

๑. พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงสัญญา ๑๐ กะไร ? อนิจจสัญญา พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนให้ พิจารณาธรรมอะไร ?

๒. ในสัญญา ๑๐ ข้อที่ ๕ ว่าปหานสัญญาความสำคัญหรือความใส่ใจ ในการละขอรบว่าทรงสอนให้ละอะไรบ้าง ?

๓. ในกิริมานนทสูตร ข้อว่า ปหานสัญญา พระศาสดาทรงสอนให้ละอะไร ?

๔. ข้อว่า อนัตตสัญญา ในกิริมานนทสูตร ทรงให้พิจารณาอะไรว่าเป็นอนัตตา ?

๕. พระกิริमानนที่หายจากอาพาธเพราะฟังธรรมจากใคร? ธรรมนั้นว่าด้วยเรื่องอะไร?

๖. พระพุทธรูปองค์ทรงแสดงกิริมานนทสูตรที่ไหน ? แก่ใคร ? ว่าด้วยเรื่องอะไร ?

๒.๒ วิชาพุทธธานุพุทธประวัติ

ปริเฉทที่ ๑ ว่าด้วยชมพุกวีน

๑. พุทธประวัติ วิชาที่ ๑ ปฐมกาล และวิชาที่ ๓ อปรกาล ที่ทรงรอนาไว้แสดงถึงเรื่องอะไร ?

๒. ในวันที่พระมหาบุรุษประสูติ มีสหชาติที่เกิดพร้อมกันก็อย่าง ? อะไรบ้าง ?

๓. มหาบุรุษลักษณะมีกี่ประการ ? พระอุณาโลมกับพระอุณหิสต่างกันอย่างไร ?

๔. ศากยวงศ์สืบเชื้อสายมาจากใคร? ที่ได้นามว่า ศากยะ เพราะเหตุไร?

๕. พระวาทะที่พระมหาบุรุษทรงเปล่งครั้งแรก เรียกว่าอะไร ? ความว่าอย่างไร ?

๖. พระโพธิสัตว์เมื่อจะจุติลงสู่พระครรภ์พระมารดา เสด็จมาจากไหน ?

๗. บุคคลผู้เป็นสหชาติของพระศาสดา ที่บรรลुพระอรหัตก่อนและหลังพุทธ
ปรินิพพานมีใครบ้าง ?

๘. พระมหาบุรุษทรงดำเนินด้วยพระบาท ๗ ก้าว หลังจากประสูติใหม่ ๆ เรื่องนี้
สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงถอดความว่าอย่างไร ?

๙. พุทธานุพุทธประวัติ ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษาทางใดบ้าง ? จงอธิบายพอได้
ใจความ

ปริณิเทศที่ ๒ ว่าด้วยการเสด็จออกบรรพชาและตรัสรู้

๑. สถานุสสารวิญญาน คืออะไร ? เกิดขึ้นแก่พระมหาบุรุษ ความว่าอย่างไร ?

๒. พระพุทธรองค์ทรงอิริยาฎาจาตุรงคมหาปธาน มีใจความว่าอย่างไร? ที่ไหน? และได้รับผล อย่างไร ?

๓. บารมี ๑๐ ของพระมหาบุรุษมีอะไรบ้าง ? ท่านเปรียบเทียบบารมีข้อไหนกับอาวุธยุทธโศปกรณ์ชนิดใด ในการต่อสู้กับหมู่มาร ?

๔. นวหรรณ คือพระพุทธรูป ๘ บท บทไหนปรากฏแก่พระพุทธองค์เต็มทีที่
ไหน ? เมื่อไร ?

๕. พระพุทธเจ้าหลังจากได้ตรัสรู้แล้ว ทรงเปล่งอุทานในยามสุดท้ายว่าอย่างไร ?

๖. ที่สุดโต่งอันบรรพชิตไม่ควรเสพคืออะไรบ้าง ? ที่สุดโต่งนั้นมีโทษอย่างไร ?

๗. การที่พระพุทธองค์ทรงเลิกการทรมานพระวรกายแล้ว กลับมาเสวยพระกระยาหาร เพราะทรงพิจารณาเห็นอย่างไร?

๘. พระมหาบุรุษทรงทอดพระเนตรเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตายแล้ว ทรงบรรเทาความเมาในอะไรได้ ?

๙. ในการเสด็จออกบรรพชา พระมหาบุรุษทรงได้รับบาตรและจีวรจากใคร ?

ปริณิเทศที่ ๓ ว่าด้วยการเสวยวิมุตติสุข

๑. ในขณะที่เสวยวิมุตติสุขได้ร่มไม้มหาโพธิ์ พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาข้อธรรมอะไร ? และธรรมนั้นมีใจความย่อว่าอย่างไร ?

๒. ปฏิจจสมุปบาทคืออะไร ? พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาปฏิจจสมุปบาท ที่ทรงกำหนดรู้แล้วนั้นอย่างไร ? ณ สถานที่ใด ?

๓. ภายหลังแต่ตรัสรู้แล้ว ในสัปดาห์ที่ ๗ พระพุทธเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่ไหน ?
และมีเหตุการณ์สำคัญตามที่พระคันถรจนาคารย์ กล่าวไว้อย่างไรบ้าง ?

๔. พระอัญญาโกณฑัญญะเดิมชื่ออะไร ? ที่ได้ชื่ออัญญาโกณฑัญญะ เพราะเหตุ
ไร ?

๕. อนิมิสเจดีย์และรัตนจงกรมเจดีย์ เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงกระทำกิจ
อะไร ?

๖. ภัทพบุคคลและอภัทพบุคคล ที่ท่านเปรียบกับดอกบัว ๔ เหล่า คือ บุคคล
ประเภทใดบ้าง ?

๗. ขณะที่พระพุทธองค์ประทับเสวยวิมุตติสุข ณ รัตนมรเจดีย์ ทรงพิจารณา
ธรรมอะไร ?

๘. พระพุทธองค์ทรงปฏิญาณว่า เป็นสัมมาสัมพุทธะ เพราะทรงอาศัยเหตุ
อะไร ?

๙. พุทธจักขุ กับธรรมจักขุ ต่างกันอย่างไร ? ค แต่ละอย่างใครได้เป็นคนแรก ?

๑๐. ดวงตาเห็นธรรมปราศจากธุลี เกิดขึ้นแก่พระโกณฑัญญะ ความว่าอย่างไร ?
ในขณะนั้น ท่าน เป็นพระอริยบุคคลชั้นไหน ?

ปริณิเทศที่ ๔ ว่าด้วยการประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา

๑. อนุปฺพฬิกถาและสามกถังสิกขธรรม คืออะไร ? พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่บุคคล ผู้มีองค์สมบัติอะไร ?

๒. เมื่อพระเบญจวัคคีย์ได้ดวงตาเห็นธรรม ได้อุปสมบทด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาแล้ว พระบรมศาสดาทรงพิจารณาเห็นอย่างไรจึงทรงแสดงอนัตตลักษณะสูตรโปรดพระปัญจวัคคีย์ ?

๓. อนัตตลักษณะสูตร และ อาทิตตปริยายสูตร มีใจความโดยย่อว่าอย่างไร ?

๔. ปฐมสาวกกับปัจฉิมสาวกคือใคร ? ได้ฟังพระธรรมเทศนาค้างแรกว่าด้วยเรื่องอะไร ?

๕. ยสกุบุตรฟังธรรมอะไรจากพระพุทธองค์ จนบรรลุเป็นพระอรหันต์? จงบอกมาตามลำดับตั้งแต่ต้น

๖. พระศาสดาทรงแสดงอนุปุปพีคตา และอริยสัจ ๔ ตามลำดับ แก่บุคคลผู้มีคุณสมบัติเช่นไร ?

ปริเฉทที่ ๕ ว่าด้วยการประกาศพระศาสนา

๑. พระพุทธองค์ทรงประดิษฐานพระพุทธศาสนาที่ไหนเป็นแห่งแรก ? ทรงเห็นประโยชน์อะไรจึงทรงประดิษฐาน ณ ที่นั้น ?

๒. พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดชฎิล ๓ พี่น้องพร้อมบริวาร โดยบังเอิญหรือโดยตั้งพระหฤทัยไว้ก่อน ? มีหลักฐานสนับสนุนคำตอบนั้นอย่างไร ?

๓. พระเจ้าพิมพิสาร เมื่อครั้งยังเป็นพระราชกุมาร ได้ตั้งความปรารถนาไว้อย่างไรบ้าง ?

๔. พระอรหันตสาวก ๑๐ องค์แรกในพระพุทธศาสนา คือใครบ้าง ? มีท่านใดได้รับเอตทัคคะบ้าง ? และเป็นเอตทัคคะในทางไหน ?

๕. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ที่ไหน ? มีใจความย่อว่าอย่างไร ?

๖. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโปรดพุทธบริษัท ด้วยอาการ ๔ อย่าง อะไรบ้าง ?

ปริเฉทที่ ๖ ว่าด้วยพระอัครสาวกออกบวช

๑. มีภิกษุอยู่บทหนึ่งว่า สัตบุรุษตั้งมั่นแล้วในสัจจะที่เป็นอรรถเป็นธรรม ดังนี้
ข้อนี้ มีปฏิปทาของพระสาวกรูปใด ที่ให้สัตตมุตตมกันไว้แล้วปฏิบัติตามสัตตมุตตม
นั้น เป็นตัวอย่าง ? จงเล่าเรื่องประกอบ

๒. พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญพระเถระรูปใดเปรียบด้วยแมลงผึ้งตัวเดียวไปในสวนดอกไม้ไม่ทำสี และกลิ่นของดอกไม้ให้ช้า ถือเอาแต่รสบินไป ? และทรงสรรเสริญไว้อย่างไร ?

๓. พระสาวกรูปใดเป็นเอกทัศกะทางมีปัญญามาก ทางขยายความย่อให้พิสดารทางมีวาจาไพเราะ ทางทรงจิรวรเศร้าหมอง ? และในท่านเหล่านั้น องค์ไหนเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นรูปปมาณา โฉมปมาณา ฐัมปมาณา และรัชมัมปมาณา ?

๔. พระพุทธเจ้าทรงยกย่องพระอัครสาวกทั้ง ๒ ว่าเป็นผู้มีปัญญาอนุเคราะห์สหพรหมจารีทั้งหลาย มีอุปมาต่างกันอย่างไร ?

๕. “ท่านประพุดติพรหมจรรย์เพื่ออะไร” ใครเป็นผู้ถาม ใครเป็นผู้ตอบ ? และตอบว่าอย่างไร ?

๖. พระอัสสชิเถระแสดงธรรมโดยย่อแก่อุปติสสปริพาชก ความว่าอย่างไร? และได้ผลอย่างไร ?

๗. พระสาวกสาวิกาต่อไปนี้ ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในทางใด ?

ก. พระมหาโมคคัลลานะ ข. พระมหากัสสปะ ค. พระอุบาลี

ง. พระนางมหาปชาบดีโคตมี จ. พระนางเขมา

๘. พระเถระรูปใดได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะ ดังต่อไปนี้

ก. ทรงพิพจน์กัมมญาณ ข. ยังตระกูลให้เลื่อมใส ค. เป็นธรรมกถึก

ฅ. ผู้ทรงจิรเสรั้าหมอง ง. ผู้เป็นจิปปาปัญญาตรัสรู้เร็ว ฯ

๘. การที่พระสารีบุตรมีชื่อเสียงว่าเป็นผู้กตัญญูกตเวทินั้น มีหลักฐานอะไรเป็นตัวอย่าง จงแสดงมา ลัก ๒ เรื่อง ?

๑๐. พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญพระสาวกองค์ใดว่า “ไม่ทำศรัทธาและภค-
ทรัพย์ของตระกูลให้เสีย” ? และทรงอุปมาเปรียบเทียบว่าอย่างไร ?

๑๑. “สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่ข้าพเจ้า ๆ ไม่ชอบใจหมด” เป็นคำพูดของใคร ? พระ
พุทธองค์ตรัสตอบว่าอย่างไร ?

๑๒. คำว่า “สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ชอบใจหมด” เป็นคำพูดของ
ใคร? พระพุทธองค์ตรัสตอบว่าอย่างไร ?

ปริณัยที่ ๘ ว่าด้วยพระมหากัสสปะและพระมหากัจจายนะออกบวช

๑. พระดำรัสว่า “เธอไปเองเถิด เมื่อเธอไปแล้ว พระเจ้าแผ่นดินจักทรงเลื่อมใส”
พระศาสดาตรัสกับพระเถระรูปใด ? พระเถระรูปนั้นได้ไปประกาศพระพุทธ-
ศาสนาที่ไหน? และได้ผลอย่างไร?

๒. พระมหากัสสปะกับพระรัฐบาล ออกบวชเพราะมีความคิดเห็นต่างกัน
อย่างไร ?

๓. พระมหากัสสปเถระประพฤติดุตตงกวัตร เพราะเห็นอำนาจประโยชน์
อย่างไร ?

๔. พระพุทธพจน์ว่า “ภทฺเทกรตุโธ” ผู้มีราตรีเดียวอันเจริญ หมายถึงการปฏิบัติอย่างไร ? พระสาวกรูปใดสามารถอธิบายพระพุทธพจน์นี้ได้ถูกต้องตามพุทธประสงค์ ?

๕. ข้อความว่า “วรรณะโคประพตฺติกุสลกรรมมถ วรรณะนั้นย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์” ดังนี้ ใครกล่าว และกล่าวแก่ใคร ?

๖. ผู้ที่ได้รับการอุปสมบทโดยวิธีรับโอวาท และโดยวิธีรับครุธรรม คือใคร ? และได้รับการยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางใด ?

๗. อนาถบิณฑิกเศรษฐี มีนามเดิมว่าอะไร ? ได้บรรลุคุณวิเศษอะไรในพระพุทธศาสนา ? ที่ไหน ?

๘. คำว่า “วรรณะโค ประพตฺติกุสลกรรมมถ เบื้องหน้าแต่มรณะ วรรณะนั้นย่อมเข้าสู่อบายเสมอกันหมด ไม่มีพิเศษ” ใครกล่าว ? และกล่าวกับใคร ?

๕. พระพุทธโอรสา ๓ ข้อ ที่ทรงประทานแก่พระมหากัสสปะว่าอย่างไร ? จัดเข้าในการอุปสมบทวิธีใด ?

ปริเฉทที่ ๘ ว่าด้วยการโปรดมาณพ ๑๖ คน

๑. พราหมณ์พาวรีผูกปัญหาให้มาณพ ๑๖ คน ผู้เป็นศิษย์ทูลถามพระบรมศาสดาเพื่อประสงค์อะไร? ปัญหาว่า “หมู่มนุษย์โลกนี้ คือ ฤๅษีกษัตริย์พราหมณ์เป็นอันมากอาศัยอะไร จึงบูชาสัตตวงสรวทเวดา” ผู้ทูลถามคือใคร? และทรงพยากรณ์ว่าอย่างไร?

๒. ปัญหาว่า “โลกคือหมู่สัตว์ อันอะไรปิดบังไว้ จึงหลงดูอยู่ในที่มืด” ดังนี้ ใครเป็นผู้ถาม ? ได้รับคำพยากรณ์ว่าอย่างไร ?

ปริเฉทที่ ๕ ว่าด้วยการอนุญาตอุตติจตุตถกรรมวาจา

๑. พระพุทธเจ้าตรัสสอนพระราชาว่า สิ่งใดเป็นมาร ท่านจงละความกำหนัด
พอใจในสิ่งนั้นเสีย มารในที่นี้หมายถึงอะไร ?

๒. การอุปสมบทด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา พระสาวกผู้เป็นอุปัชฌายะ และเป็น
สังฆวิหาริกรูปแรกคือใคร ?

๓. การอุปสมบทสำหรับพระภิกษุในครั้งพุทธกาล มีทั้งหมดกี่วิธี ? อะไรบ้าง ?
ในปัจจุบันใช้วิธีใด ?

๔. พระพุทธเจ้าตรัสสอนพระราชาว่า “สิ่งใดเป็นมาร ท่านจงละความกำหนัด
พอใจในสิ่งนั้นเสีย” มารในที่นี้หมายถึงอะไร ?

ปริเฉทที่ ๑๐ ว่าด้วยการเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์

๑. พระพุทธองค์ทรงแสดงสุจริตธรรม โปรดพระเจ้าสุทโธทนะ และพระนาง
มหาปชาบดีโคตมี ทำให้ทั้ง ๒ พระองค์ได้บรรลุอรุณผลชั้นไหน?

ปริเฉทที่ ๑๑ ว่าด้วยศากยวงศ์ออกบวช

๑. อนรุทธศากยะออกบวชเพราะมูลเหตุอะไร ? ผู้ที่ออกบวชพร้อมกับท่านมีใครบ้าง ?

๒. พระสาวกที่มักเปล่งอุทานเนืองๆ ว่า “สุขหนอ สุขหนอ” ดังนี้ คือใคร ? ท่านเปล่งอุทานเช่นนี้ เพราะอะไร ?

๓. อาสยะ และ ปโยกะ ในสัตตุปการสัมปทา หมายถึงอะไร ?

๔. พระอานนทที่ได้รับเลือกให้เป็นพุทธอุปัฏฐากในเวลาก่อนหรือหลังบรรลุเป็นพระโสดาบัน ? ได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางใดบ้าง ?

๕. พระปณณมานันตานุตรเป็นชาวเมืองไหน? ตั้งอยู่ในคุณธรรมอะไรบ้าง ?

ปริเฉทที่ ๑๒ ว่าด้วยพระโสณโกฬิวิสะและพระรัฐบาลอกบวช

๑. พระเจ้าโกรัพะยะตรัสถึงเหตุแห่งความเลื่อมที่จะให้คนออกบวชกับพระสาวก
รูปใด ? เหตุแห่ง ความเลื่อมนั้นได้แก่อะไรบ้าง ?

๒. จงระบุชื่อพระสาวกผู้ที่บวชด้วยเหตุต่อไปนี้

ก. บวชด้วยศรัทธา ข. บวชเพราะจำใจ ค. บวชตามเพื่อน ง. บวชเพราะ
เห็นโทษของการครองเรือน

๓. พระสาวกผู้กล่าวว่า โลกคือหมุ่สัตว์อันขราเป็นผู้นำ ๆ เข้าไปใกล้ ไม่ยั่งยืน
ดังนี้ คือใคร ? กล่าวแก่ใคร ? ได้รับเอตทัคคะในทางใด ?

๔. ธรรมบทเทศ ๔ ข้อ ได้แก่อะไรบ้าง? ใครแสดง? แสดงแก่ใคร ?

ปริเนทที่ ๑๓ ว่าด้วยการเสด็จโปรดพระพุทธบิดา พระพุทธมารดา
และเสด็จดับขันธปรินิพพาน

๑. พระสารีบุตรปรินิพพานที่ไหน ? ท่านเลือกสถานที่นั้นเพราะเหตุไร ?

๒. พระพุทธองค์เสด็จไปแสดงธรรมโปรดพระพุทธมารดาในสวรรค์ชั้นใด ?
ด้วยกรรมอะไร ? และพระพุทธมารดาได้รับผลอะไร ?

เหตุการณ์ก่อนพุทธปรินิพพาน

๑. อุบารหบุคคล คือใคร ? มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ?

๒. นิมิตโองาสที่พระศาสดาทรงแสดงแก่พระอานนท์ก่อนทรงปลงอายุสังขาร
มีใจความว่าอย่างไร ? ทรงแสดงเพื่ออะไร ?

๓. อายุสังขารมีฐานกับการปลงอายุสังขาร หมายถึงอะไร ? พระพุทธเจ้าทรง
กระทำที่ไหน ?

๔. พุทธเจดีย์มีกี่ประเภท? อะไรบ้าง? พระพุทธรูป สงเคราะห์เข้าในเจดีย์
ประเภทใด ?

๕. พระพุทธองค์ทรงเลือกเมืองกุสินารา เป็นสถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน ด้วยเหตุผลอันใด ?

๖. ปาวาลเจดีย์ และมกุฏพันธนเจดีย์ อยู่ที่เมืองอะไร ? มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าอย่างไร ?

๗. อภิญญาเทศิตธรรม มีอะไรบ้าง ? ทรงแสดงแก่ใคร ? ที่ไหน ?

๘. ในพุทธกิจจกตา พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ ด้วยทรงมุ่งประโยชน์อะไร ?

๘. ภิกษุผู้มีชื่อต่อไปนี้ได้รับเอตทัคคะในทางไหน ?

ก. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี

ข. พระเขมาเถรี

ค. พระอุบลวัณณาเถรี

ง. พระปฏาจาราเถรี

จ. พระรัชมัททินาเถรี

๑๐. พระสาวกผู้ได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะหลายอย่างกว่าสาวกรูปอื่นคือใคร ? เป็นเอตทัคคะในทางใดบ้าง ?

เหตุการณ์หลังพุทธปรินิพพาน

๑. สุภัททวุฒตบรพชิต กล่าวจาบจ้วงพระธรรมวินัยว่าอย่างไร ? และทำให้เกิดเหตุการณ์อะไรในกาลต่อมา ?

๒. การทำสังคายนารั้งที่ ๓ มีมูลเหตุจากอะไร ? ใครเป็นผู้อุปถัมภ์ ? พระสงฆ์ผู้เข้าร่วมทำสังคายนามีจำนวนเท่าไร ? ใครเป็นประธาน ? ใช้เวลานานเท่าไร ?

๓. สังคายนาคืออะไร ? พระสุภัททวุฒบรพชิตผู้เป็นเหตุให้พระมหากัสสปะทำปฐมสังคายนา ได้กล่าวจบจ้วงพระธรรมวินัยมีใจความว่าอย่างไร ?

๔. หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว พระมหากัสสปะได้ทำกิจใดที่สำคัญแก่พระศาสนา ? จงอธิบาย ?

๕. หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพาน พระสาวกองค์ใดเป็นประธานในการทำปฐมสังคายนา ? เพราะปรารภเหตุใด ?

๖. พระมหากัสสปเถระชักชวนภิกษุทั้งหลายให้ทำสังคายนาครั้งแรก เพราะ
ปรารถนาเหตุอะไร ?

๗. ในครั้งปฐมสังคายนา พระสาวกองค์ใดรับหน้าที่วิสัชนาพระวินัย ? ท่าน
อุปสมบทพร้อมกับใครบ้าง ?

๘. พระมหากัสสปะ พระอุบาลี และพระอาณนทั์ องค์ใดนิพพานก่อนหรือหลัง
พระพุทธองค์ ? จงอ้างหลักฐานมาแสดง

๙. ในการถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ พระพุทธสรีระส่วนใดยังคงเหลืออยู่ ?

๑๐. การทำสังคายนาครั้งแรก เกิดขึ้นหลังจากปรินิพพานล่วงแล้วก็เดือน ?
ใช้เวลาเท่าไร ? ใครทำหน้าที่ปุจฉาและวิสัชนา ?

๒.๓ วิชาวินัยมุข

กัณฑ์ที่ ๒๓ สังฆกรรม

๑. กรรมวาจาวิบัติ เพราะสวดผิดฐานกรรมนั้นอย่างไร ?

๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงประมวล เรื่องอันเนื่องด้วยวินัยที่ภิกษุผู้เป็นเถระพึงเรียนรู้เป็นหลักไว้ในวินัยมุขเล่ม ๓ คืออะไรบ้าง ? เมื่อเรียนรู้แล้วจะอำนวยประโยชน์อะไรบ้าง ?

๓. สังฆกรรม เมื่อกล่าวโดยประเภท มีเท่าไร? อะไรบ้าง? จงยกตัวอย่างของสังฆกรรมนั้น ๆ มาอย่างละ ๑ ตัวอย่าง ?

๔. การผูกพัทธสีมาในบัดนี้ มีขั้นตอนในการปฏิบัติอย่างไร ?

๕. โดยทั่วไป มีความเข้าใจเรื่องสังฆกรรมว่า ในสีมาเดียวกัน ภิกษุจะประชุมทำสังฆกรรมวันหนึ่ง ๒ ครั้งไม่ได้ ข้อนี้มีความจริงเป็นอย่างไร? จงอธิบาย

๖. สังฆกรรมกับวินัยกรรม มีกำหนดบุคคลและสถานที่ต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร ?

๗. สังฆกรรมมีอะไรบ้าง ? สังฆกรรมอะไรที่สงฆ์จตุวรรคทำไม่ได้ ?

๘. สงฆ์ผู้ทำสังฆกรรม ท่านจัดเป็นวรรคไว้อย่างไรบ้าง ? แต่ละวรรคทำกรรมอะไรได้บ้าง ?

๙. สังฆกรรมมีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? สังฆกรรมแต่ละประเภท ทรงอนุญาตให้สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำในที่เช่นไร ?

๑๐. ความพร้อมของสงฆ์ครบองค์ที่กำหนดเป็นส่วนสำคัญในการประกอบ
สังฆกรรมนั้น ๆ เมื่อครบองค์สงฆ์ตามที่กำหนด สังฆกรรมนั้น ๆ เป็นอันใช้ได้
แล้ว หรือยังมีช่องทางเสียหายอื่นอีก ? จงชี้แจง

๑๑. ภิกษุผู้ปรารธนาความตั้งอยู่ยังยืนของพระธรรมวินัย ควรปฏิบัติตน
อย่างไร ?

๑๒. อุโบสถกรรม อุปสมบทกรรม อปโลกนกรรม อัพทานกรรม อุกเขปนียกรรม
ใช้สงฆ์จำนวนเท่าไรเป็นอย่างน้อย จึงจะถูกต้องตามพระวินัยบัญญัติ ?

๑๓. สังฆกรรมย่อมวิบัติเพราะเหตุใดบ้าง ? ภิกษุ ๓ รูป ประชุมกันในสีมาสด
ปาฏิโมกข์ชื่อว่าวิบัติเพราะเหตุใด ?

๑๔. สังฆกรรมย่อมวิบัติ โดยอะไรบ้าง ? สงฆ์ให้อุปสมบทแก่ภิกษุบุคคล เป็น
สังฆกรรมวิบัติโดยอะไร ?

๑๕. มูลเหตุที่ทำให้เกิดสังฆกรรมมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

๑๖. ญัตติและอนุสาวนาหมายถึงอะไร ? อนุสาวนามีใช้ในสังฆกรรมอะไรบ้าง ?

๑๗. ญัตติและอนุสาวนา หมายถึงอะไร ? ญัตติมีใช้ในสังฆกรรมอะไรบ้าง ?

กัณฑ์ที่ ๒๔ สี่มา

๑. ตีจี้วราวิปปวาสนสี่มา และ อุทกุกเขปสี่มา ได้แก้สี่มาเช่นไร ?

๒. นิमितที่อยู่รอบโรงอุโบสถ มีไว้เพื่อประโยชน์อะไร ? จงเขียนคำทักษ์กนิมิตใน
ทิศตะวันตกเฉียงใต้มาดู ?

๓. จงอธิบายความหมายของวิสุตคามสี่มา และสัตตัพภันตรสี่มา ?

๔. สี่มา มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ?

๕. สี่มา คืออะไร ? มีความสำคัญอย่างไร ?

๖. พัทธสีมา มีกี่ชนิด ? อะไรบ้าง? สีมาผูกเฉพาะบริเวณอุโบสถเรียกว่าอะไร ?

๗. สีมาเป็นหลักสำคัญแห่งสังฆกรรมอย่างไร ? พัทธสีมามีกำหนดขนาดพื้นที่ไว้อย่างไร ?

๘. นิมิตรอบโรงอุโบสถ มีความสำคัญอย่างไร ? คำทักษิณในทิศตะวันออกว่าอย่างไร ?

๙. จงอธิบายความหมายคำต่อไปนี้ ก. ลัตถัพภันตรสีมา ข. อุทกุกเขปสีมา ฯ

๑๐. สี่มา มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? ประเภทไหนสมมติเป็นตัจฉิราวิปวาสน
ไม่ได้ ?

๑๑. สี่มาสังกระ คืออะไร ? สงฆ์จะทำสังฆกรรมในสี่มาเช่นนั้นได้หรือไม่
อย่างไร ?

๑๒. การทักษิณิตในทิศทั้ง ๘ นั้น ทักทิสละหนถูกต้องหรือไม่ ? เพราะเหตุไร ?
จงเขียนคำทักษิณิตในทิศตะวันออกเฉียงเหนือมาดู

กัณฑ์ที่ ๒๕ สมมติเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์

๑. เจ้าอธิการตามพระวินัยหมายถึงใคร ? สงฆ์พึงสวดสมมติเจ้าอธิการด้วยกรรมวาจาประเภทใด ?

๒. ภิกษุผู้ได้รับสมมติจากสงฆ์ให้เป็นเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์นั้น ๆ เรียกว่าอะไร ? พึงสวดสมมติด้วยกรรมวาจาประเภทใด ?

๓. ตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ วัดมีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? และใครเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป ?

๔. พระทัฬหีมัลลบุตร มีความดำริอย่างไร ? พระศาสดาทรงทราบแล้วทรงสาธุการ ตรัสให้สงฆ์สมมติให้ท่านรับหน้าที่อะไรบ้าง ?

๕. เจ้าอธิการตามพระวินัยหมายถึงใคร ? สงฆ์พึงสวดสมมติเจ้าอธิการด้วยกรรมวาจาประเภทใด ?

๖. ภิกษุผู้ควรได้รับเลือกให้เป็นเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ พึงประกอบด้วยคุณสมบัติอะไรบ้างและจะปฏิบัติหน้าที่นั้นได้ตั้งแต่เมื่อไร ?

๗. ภิกษุผู้ควรได้รับสมมติให้เป็นภัตตฤทธเทสกะ ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติเช่นไร ?

๘. คำว่า “เจ้าอธิการ” ในพระวินัยหมายถึงใคร ? มีกี่แผนก ? อะไรบ้าง ?

กัณฑ์ที่ ๒๖ กฐิน

๑. กฐิน มีชื่อมาจากอะไร ? ผ้าที่เป็นกฐินได้มีอะไรบ้าง ?

๒. ผ้าที่ไม่ทรงอนุญาตให้ใช้เป็นผ้ากฐิน ได้แก่ผ้าเช่นอะไรบ้าง ?

๓. การอุปโลภณ์ และการสวดกรรมวาจาให้ผ้ากฐิน จัดเป็นสังฆกรรมประเภทใด ? อย่างไหนต้องทำในสีมา อย่างไหนทำนอกสีมาก็ได้ ?

๔. กฐิน เป็นสังฆกรรมอะไร ? การรับกฐิน ตลอดจนถึงการกราน ต้องทำในสีมา เท่านั้น หรือทำนอกสีมาก็ได้ ?

๕. สงฆ์ผู้มีสิทธิรับผ้ากฐิน ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ? ภิกษุผู้ควรครองผ้ากฐิน พึงมีคุณสมบัติอะไรบ้าง ? จงบอกมาสัก ๕ ข้อ

๖. ภิกษุถือว่าได้รับอาณิสสส์กฐินแล้ว เข้าบ้านในเวลาวิกาลโดยไม่บอกลา ต้องอาบัติอะไรหรือไม่ ? เพราะเหตุไร ?

๗. กรานกฐิน ได้แก่ การทำอะไร ? จงเขียนคำอนุโมทนากฐินมาดู

๘. ผ้าที่ไม่ทรงอนุญาตให้ใช้เป็นผ้ากฐิน ได้แก่ ผ้าเช่นอะไรบ้าง ?

๙. ภิกษุผู้กรานกฐินแล้ว ย่อมได้อานิสงส์อะไรบ้าง ?

๑๐. อานิสงส์กฐินจะสิ้นสุดลง เพราะเหตุอะไรบ้าง ?

กัณฑ์ที่ ๒๗ บรรพชา อุปสมบท

๑. ผู้จะเข้ามาอุปสมบทเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนาต้องประกอบด้วย คุณสมบัติอะไรบ้าง ?

๒. ในอุปสมบทกรรม อภัพบุคคล หมายถึงใคร ? จำแนกโดยประเภที่มีเท่าไร ? อะไรบ้าง ?

๓. อันตรายิกธรรมที่ยกขึ้นถามอุปสมปทาเปกขะในการอุปสมบทนั้น ข้อที่เป็นอันตรายร้ายแรงถึงกับทำให้เป็นภิกษุไม่ได้ คือข้อใดบ้าง ?

๔. บุรพกิจที่พึงทำเป็นเบื้องต้นก่อนแต่อุปสมบท คืออะไรบ้าง ? ในกิจเหล่านั้น
กิจที่ต้องทำเป็นการสงฆ์ มีอะไรบ้าง ?

๕. อุปสัมปทาเปกจะสำเร็จเป็นพระภิกษุได้ เมื่อพระกรรมวาจาจารย์สวดถึง
บาลีบทใด ?

๖. องค์สมบัติของภิกษุผู้จะเป็นอุปัชฌาย์ให้อุปสมบท เป็นอาจารย์ให้นิสัย
ที่กำหนดไว้ในบาลีมีหลายอย่าง แม้บกพร่องบางอย่างก็ได้ แต่ที่ขาดไม่ได้คือ
องค์สมบัติอะไร ?

๗. ในการอุปสมบท คนที่ได้ชื่อว่าลักเพศ ได้แก่คนเช่นไร ?

๘. อะไรเป็น บุญพกิจ และ ปัจฉิมกิจ แห่งอุปสมบทกรรม ?

๙. จงเขียนคำขออุปสมบทมา ?

๑๐. ผู้ตติ กับ อนุสาวนา ต่างกันอย่างไร ? มีใช้ในสังฆกรรมอะไรบ้าง ?

๑๑. สงฆ์ผู้จะให้การอุปสมบทแก่กุลบุตร ในพระวินัยมีกำหนดจำนวนภิกษุไว้
อย่างไร ? ถ้าไม่ครบตามจำนวนนั้นจัดเป็นวิบัติอะไร ?

๑๒. ท่านศึกษาพระวินัยในเรื่องการอุปสมบทดีแล้ว จงให้ความหมายของคำต่อไปนี้ ?

ก. อภัพบุคคล ข. อุปสัมปทาเปกขะ ค. กรรมวาจา ง. อนุสาวนา จ. อนุสาสน์

๑๓. อภัพบุคคลผู้กระทำผิดต่อพระศาสนา ถูกห้ามอุปสมบท มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ?

๑๔. การบอกนิสสัย ๔ และอภิญญะ ๔ บอกในเวลาใด ? และใครเป็นผู้บอก ?

กัณฑ์ที่ ๒๘ วิธีระงับวิวาทาธิกรณ์

๑. วิวาทาธิกรณ์ คืออะไร ? ระงับได้ด้วยอธิกรณ์สมณะข้อใดบ้าง ?

๒. ภิกษุผู้ก่อวิวาทาธิกรณ์ อย่างไรชื่อว่าปรารธนาดี อย่างไรชื่อว่าปรารธนาเลว ?

๓. ภิกษุทะเลาะกันเรื่องสรรพคุณของยา จัดเป็นวิวาทาธิกรณ์ได้หรือไม่ ? เพราะเหตุไร ?

กัณฑ์ที่ ๒๙ วิธีระงับอนุวาทาธิกรณ์

๑. ตัขขณียกรรมและตัสสปาปิยสิกขากรรม กรรมไหนสำหรับลงโทษแก่ภิกษุผู้เป็นโจทก์ ? กรรมไหนสำหรับลงโทษแก่ภิกษุผู้เป็นจำเลย ? เพราะประพฤติดบกพร่องอย่างไร ?

๒. อนุวาทิกรณ คืออะไร ? ระวังด้วยอิทธิกรณสมณะเท่าไร ? อะไรบ้าง ?

๓. อนุวาทิกรณเช่นไร อันภิกษุจะพึงยกขึ้นพิจารณาตัดสินได้ ?

๔. อนุวาทิกรณ คือ อะไร ? เมื่อเกิดขึ้น ใครต้องชวนขวยเพื่อระงับ ? หากปล่อยไว้จะเกิดผลเสียอย่างไร ?

๕. สัมมุขาวินัยมีองค์เท่าไร ? อะไรบ้าง ?

๖. การโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติ ทำด้วยกายก็ได้ ด้วยวาจาก็ได้ อยากทราบว่าการโจทด้วยกายนั้นทำอย่างไร ?

กัณฑ์ที่ ๓๐ วิธีระงับอาปัตตาธิกรณ์

๑. พระอรรถกถาจารย์แสดงลักษณะปกปิดอาบัติสังฆาทิเสสไว้เป็น ๕ คู่อย่างไรบ้าง ?

๒. รัตติเขต หมายถึงอะไร ? มีอะไรบ้าง ?

๓. อาปัตตาธิกรณ์ระงับในสำนักบุคคลด้วยอธิกรณ์สมณะอะไร ? และระงับในสำนักสงฆ์ด้วยอธิกรณ์สมณะอะไร ?

๔. อันตราบัติ คือ อาบัติอะไร ? ภิกษุจะต้องอาบัตินี้ได้ในเวลาไหนบ้าง ?

๕. ภิกษุเสียดสีลัทธิสัจจะเพราะเหตุใดอย่างไร ? พระบรมศาสดาทรงวาง
โทษไว้ให้สงฆ์ทำกรรมอะไรแก่เธอ ?

๖. ตัณหวัตถารกวินัย มีอธิบายอย่างไร ? ใช้ระงับอธิกรณ์อะไร ?

๗. รุกขฐานวิธี แปลว่าอะไร ? ประกอบด้วยอะไรบ้าง ?

๘. รุกขฐานวิธี หมายถึงอะไร ? ในการทำรุกขฐานวิธีแต่ละอย่างนั้น ต้องการสงฆ์
จำนวนเท่าไรเป็นอย่างน้อย ?

๙. จงให้ความหมายของคำต่อไปนี้ ก. ปริวาส ข. อัฟภาน

๑๐. อุกเขปนียกรรม และ นิสกกรรม สงฆ์พึงลงแก่ภิกษุเช่นไร ?

๑๑. อธิกรณ์อันสงฆ์วินิจฉัยแล้ว ฝ่ายไม่ชอบใจ จักอุทธรณ์ต่อสงฆ์อื่นให้วินิจฉัยใหม่ได้หรือไม่ ? จงอธิบายพอเข้าใจ

๑๒. รัตติเนท คืออะไร ? รัตติเนทของภิกษุผู้ประพฤติมานัต มีเท่าไร ? อะไรบ้าง ?

กัณฑ์ที่ ๓๑ กิจจาธิกรณ์ว่าด้วยนิคหกรรม

๑. กิจจาธิกรณ์และนิกคหะ คืออะไร ?

๒. ในทางพระวินัย การคว่ำบาตร หมายถึงอะไร ? และจะหยายบาตรได้เมื่อไร ?

กัณฑ์ที่ ๓๓ ปกิณกะ

๑. ลึงคณาสนา คือ อะไร ? บุคคลที่ทรงพระอนุญาตให้ทำลึงคณาสนามีที่
ประเภท ? ใครบ้าง ?

๒. นาสนา คืออะไร? บุคคลเช่นไรที่ทรงอนุญาตให้นาสนา ?

๓. ภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัย และได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดให้ได้รับ
นิคหกรรมให้สึก ต้องปฏิบัติอย่างไร ? ถ้าไม่ปฏิบัติตามต้องได้รับโทษอะไร ?

๒.๔ วิชาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ คืออะไร ?

๒. คำว่า คณะสงฆ์ และคณะสงฆ์อื่น แห่งมาตรา ๕ ทวิ ในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์หมายถึงใคร ?

๓. ตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ วัดมีกี่ประเภท? อะไรบ้าง? และใครเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป ?

หมวด ๑ สมเด็จพระสังฆราช

หมวด ๒ มหาเถรสมาคม

๑. กรรมการมหาเถรสมาคมดำรงอยู่ในตำแหน่งคราวละกี่ปี ?

๒. องค์การปกครองคณะสงฆ์สูงสุด คืออะไร ? มีการกำหนดองค์ประกอบไว้
อย่างไร ?

๓. กรรมการมหาเถรสมาคมซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง จะพ้นจากตำแหน่ง
ในกรณีใดบ้าง ?

หมวด ๓ การปกครองคณะสงฆ์

๑. ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ให้จัดแบ่งเขตปกครองคณะ
สงฆ์ส่วนภูมิภาคไว้อย่างไร ?

๒. เจ้าอาวาส ตามกฎหมายตราสามัคคี ฉบับที่ ๒๔ ใครเป็นผู้แต่งตั้ง ?

๓. เจ้าอาวาส หมายถึงใคร ? ภิกษุผู้จะดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดที่ไม่ใช่พระอารามหลวงต้องมีคุณสมบัติโดยเฉพาะอะไรบ้าง ?

๔. การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค จัดแบ่งเขตการปกครองไว้อย่างไร ?
จงอ้างมาตราประกอบ

หมวด ๔ นิคกรรมและการสละสมณเพศ

๑. ภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัย และได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดให้ได้รับ
นิคกรรมให้สึก ต้องปฏิบัติอย่างไร ? ถ้าไม่ปฏิบัติตามต้องได้รับโทษอะไร ?

๒. พระภิกษุจะไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่งเลยได้หรือไม่ จงอ้างมาตรา
ประกอบด้วย ?

หมวด ๕ วัด

๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์มาตรา ๓๗ ระบุหน้าที่เจ้าอาวาสไว้กี่อย่าง ?
อะไรบ้าง ?

๒. ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัด ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มีกี่
อย่าง ? อะไรบ้าง ?

หมวด ๖ ศาสนสมบัติ

๑. ศาสนสมบัติมีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? การจะนำผลประโยชน์จากศาสน
สมบัติไปใช้จ่าย มีหลักเกณฑ์อย่างไร ?

๒. ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่สถานที่เช่นไร ?

๓. ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง จะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้หรือไม่ ? มีหลักปฏิบัติอย่างไร ?

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๑. ผู้ใดไล่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความแตกแยก มีโทษอย่างไร ?

โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย

ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

www.pariyat.com